

Міністерство освіти і науки України

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Інноваційні технології мовної підготовки студентів ЗВО

Матеріали VII Всеукраїнського
науково-практичного вебінару з міжнародною участю

24 березня 2021 року

Житомир – 2021

УДК 378.147:81'243:004.9

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Житомирського державного університету імені Івана Франка від «30» квітня 2021 року, протокол № 5

Рецензенти:

Могельницька Л.Ф. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теоретичної та прикладної лінгвістики Державного університету «Житомирська політехніка»

Хант Г.О. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов Поліського національного університету

Шигонська Н.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сестринської справи, завідувач навчально-методичною лабораторією Житомирського медичного інституту

Відповідальний за випуск та комп'ютерну верстку – Денічєва О.

кандидат педагогічних наук, доцент (б.в.з.) кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання Навчально-наукового інституту іноземної філології Житомирського державного університету імені Івана Франка

Інноваційні технології мовної підготовки студентів ЗВО: збірник матеріалів VII Всеукраїнського науково-практичного вебінару з міжнародною участю (24 березня 2021 р.) / за заг. ред. Т.В. Литнєвої. – Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2021. – 97 с.

Матеріали зверстано з електронних носіїв, наданих авторами публікацій.

Відповідальність за зміст статей і матеріалів, допущені помилки та неточності несуть автори публікацій.

Офіційний сайт конференції: <http://eprints.zu.edu.ua/>

E-mail: webinozem2021@gmail.com

©

УДК 378.147:81'243:004.9

©: *Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2021*

ЗМІСТ

Любанец І.І., Копытич І.Г.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ МЕТОДА АУДИОДЕСКРИПЦИИ В ПРОЦЕССЕ
ФОРМИРОВАНИЯ НАВЫКА МОНОЛОГИЧЕСКОЙ РЕЧИ.....5

Мисечко О.Є.

МОЖЛИВОСТІ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ У ЗАПОБІГАННІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ
УПЕРЕДЖЕНОСТІ В МІЖКУЛЬТУРНОМУ СПІЛКУВАННІ.....9

Гуляк О. Б.

ЗАСТОСУВАННЯ СУЧАСНИХ НОВІТНІХ МЕТОДИК НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО ТУРИСТИЧНОГО ПРОФІЛЮ.....14

Nesterenko I.V.

APPLICATION OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE PROCESS OF
LANGUAGE PREPARATION.....17

Бернацька О.В.

ШЛЯХИ ОПТИМІЗАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ВСТУПНИКІВ В МАГІСТРАТУРУ.....19

Бойко Я.А.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ
ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....22

Литньова Т.В.

ДИСКУСІЯ ЯК РІЗНОВИД ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....26

Холод І.В.

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У СИСТЕМІ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....29

Halai O.

WRITING AND LANGUAGE SOCIALIZATION ACROSS CULTURES.....32

Коваленко О.В.

СЛОВА КЛАСНОГО ВЖИТКУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....34

Levchuk O.

ADVANCED VOCABULARY TEACHING: THE PROBLEM OF
HOMONYMS.....37

Радкевич В.В.

ДОСЛІДЖЕННЯ ДІАЛОГУ В СУЧАСНИХ
ЛІНГВІСТИЧНИХ СТУДІЯХ.....39

Білошицька Т.Ю.

ДЕБАТИ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗВО.....42

Прокоф'єв Г.Л.

КОМУНІКАТИВНЕ ЗНАЧЕННЯ ЗАПЕРЕЧНИХ ВИСЛОВЛЕНЬ
В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....47

Загребнюк Ю.В.

ІННОВАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ ЗВО.....51

Денічева О.

ВИКОРИСТАННЯ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ
У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....54

Кухарьонюк С.С.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ГРУПОВОГО НАВЧАННЯ.....57

<i>Liushnivska L.M.</i>	
TEACHING PRONUNCIATION: A TEXTBOOK REVIEW.....	62
<i>Опришко А.Ю.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ЙОГО ПЕРЕВАГИ.....	65
<i>Shvets H.V.</i>	
USING TEXTS OF FICTION IN THE PROCESS OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE FORMATION WHILE TRAINING STUDENTS OF THE NON-PHILOLOGICAL SPECIALTIES.....	68
<i>Perunchak T.I.</i>	
BESONDERHEITEN DES SCHWEIZERISCHEN BILDUNGSMODELLS DER FACHLEUTEVORBEREITUNG FÜR DIE BRANCHE TOURISMUS UND GASTGEWERBE.....	70
<i>Svyrydiuk O.V.</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ДОДАТКУ MYENGLISHLAB НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКА) У ЗВО.....	73
<i>Лук'янчук С.Ф.</i>	
ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ЗВО ВМІНЬ ЧИТАННЯ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ЄВІ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	77
<i>Яловенко О.В.</i>	
СТРАТЕГІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ: ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА.....	80
<i>Postolenko I.S.</i>	
CHALLENGES OF BLENDED LEARNING IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING.....	83
<i>Коломієць О.С.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ УКРАЇНИ.....	85
<i>Chornomord Ye.Ye.</i>	
THE USE OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE LANGUAGE TRAINING OF STUDENTS.....	88
<i>Біленька Ю.О.</i>	
НОМЕВАТЧІНГ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	91
<i>Дітківська В.М., Хмелівська С.І.</i>	
СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА НАВЧАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ ФЛЕШ-КАРТОК.....	93

Я.А. Бойко

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний
університет
імені Павла Тичини*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АВТОМАТИЗОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У багатьох університетах світу використання автоматизованого перекладу (Computer-Assisted Translation) є важливим засобом задля підготовки до означеного виду діяльності. Проте письмовий переклад з використанням комп'ютерів у контексті вивчення мови застосовується зрідка, адже необхідною передумовою для його здійснення є високий рівень володіння мовою. З огляду на те, що велика кількість закладів освіти в межах одного факультету забезпечує одночасно програми як з перекладу, так і з вивчення мов, доцільно було б скомбінувати підготовку з перекладу та опанування іноземною мовою. Переклад з використанням комп'ютерних засобів не має на меті змінити методику з вивчення мови, натомість сприяє отриманню нового навчального досвіду.

У професійній сфері письмовий переклад з використанням комп'ютерів набуває значного поширення та все частіше вміщується до програм із підготовки перекладачів серед університетів [5, с. 342] на рівні як переддипломної, так і післядипломної освіти. В останні роки спостерігається збільшення кількості таких інструментів, які можна класифікувати як єдині інтегровані системи, що дозволяють здійснювати ефективніший та послідовніший процес перекладу [6, с. 93]. Початкова ідея придатності інструментів САТ для технічного перекладу заснована на лексичному повторенні.

Варто наголосити на тому, що завдання САТ-інструментів полягає саме у спрощенні процесу перекладу, а не у сприянні вивченню мови. Оскільки освітні

програми з перекладу зазвичай забезпечуються паралельно із програмами з вивчення мови, ці процеси необхідно тісніше поєднувати між собою.

Письмовий переклад із застосуванням комп'ютерної техніки відрізняється своєю функціональністю, проте його початковий рівень щонайменше пропонує запам'ятовування перекладів, включно з функцією паралельних текстів, засобами управління термінологією, а також можливістю використання обох опцій. На вищому рівні покращується архітектура та функціональність інструментів [2]. Пам'ять перекладів (*англ. translation memory*) складається з бази даних та їх відповідних перекладів, які поділено на сегменти (як правило, на рівні речень) для майбутнього уточнення чи використання, а її основна перевага полягає в тому, що вона дозволяє перекладачу швидко та ефективно використовувати попередні переклади. Пам'ять перекладів особливо ефективна для технічної документації, тому що дозволяє проводити швидкий та зручний пошук раніше використаного контенту [1, с. 113] та працює за допомогою порівняння вихідного тексту з попередньо перекладеними документами.

Один із методів створення пам'яті перекладів полягає в зіставленні вихідного тексту з його перекладом. Функція паралельних текстів є процесом їх порівняння та знаходження відповідних речень, які стануть сегментами, відомими як одиниці перекладу в пам'яті перекладів. У багатьох інструментах САТ-функція паралельних текстів виконується автоматично програмним забезпеченням. У цьому випадку зміщення певних сегментів майже неминуче [1, с. 109], проте деякі інструменти враховують таку можливість, дозволяючи вручну редагувати результати вирівнювання.

Поряд із пам'яттю перекладів, термінологічна база даних слугує важливим компонентом САТ-інструментів, оскільки термінологія є вирішальним фактором у технічному перекладі [1, с. 104–106]. Термінологічна база – це база даних, яка відрізняється від пам'яті перекладів тим, що використовується для зберігання та отримання сегментів на рівні термінів чи

понять, наприклад фрази та окремого слова, тоді як пам'ять перекладів зазвичай використовується для речень.

Залежно від рівня витонченості системи комп'ютерного забезпечення перекладу, термінологічна база може також використовуватися для зберігання та отримання інформації різного виду про такі поняття, як, наприклад, рід, визначення, частина мови, використання тощо. Крім того, термінологічні бази в деяких інструментах CAT дозволяють зберігати та відновлювати мультимедійні файли (графічні, звукові чи відеофайли тощо) набагато швидше та ефективніше, ніж програмне забезпечення для електронних таблиць, як-от MS Excel. Також вони дозволяють використовувати ієрархічну організацію інформації.

Дослідженням навичок, необхідних для вивчення мови, присвячено багато наукових праць. До основних навичок, які встановилися в педагогіці, відносимо говоріння, аудіювання, читання, письмо, граматику та словниковий запас [3, с. XIII]. Так само й ідея використання комп'ютерів для вивчення мови не є новою. Дослідник Д. Кенні [4] уже зазначав, що інтеграція інструментів CAT в університетські навчальні програми зможе дозволити проведення нових досліджень у галузі педагогіки. Незважаючи на цей факт, було здійснено невелику кількість наукових розвідок щодо CAT-інструментів під час вивчення іноземних мов. Як підкреслює науковець М. Роджерс, ті, хто вивчають іноземні мови, та перекладачі мають багато спільного, коли справа стосується лексики: кожен повинен визначити нові слова, записати їх, вивчити, згадати, встановити їх взаємозв'язок з іншими словами та реальним світом [7, с. 69].

Необхідно також врахувати, що переклад текстів з використанням комп'ютерних технологій здебільшого стосується письмового тексту і значно менше – таких навичок, як аудіювання та говоріння.

Інструменти CAT – це переважно набір SDL TradosStudio 2021, що містить SDL WinAlign, SDL MultiTerm та Déjà Vu X2, які широко викладають (принаймні у Великобританії) не тільки тому, що це два важливі інструменти CAT у галузі перекладу, але й з огляду на те, що корисні компоненти для

вивчення мови у цих інструментах можуть бути доступними як окремі функції, без необхідності запуску решти програмного забезпечення.

Тож навички перекладу відносимо до основних навичок, яким сприяють інструменти САТ. Переклад з використанням комп'ютерних засобів використовується як додатковий інструмент з вивчення мови. Особливо це стосується закладів вищої освіти, де інструменти САТ нині є частиною навчальної програми, а велика кількість студентів та персоналу вже знайомі із зазначеним програмним забезпеченням. Ще однією перевагою цього засобу є те, що доступ до деяких компонентів САТ-інструментів порівняно швидко отримується через самостійні компоненти.

Literature

- Bowker L. Computer-Aided Translation Technology: A Practical Introduction. Ottawa, University of Ottawa Press, 2002. 185 p.
- Fernández-Parra M. Formulaic expressions in computer-assisted translation. Saarbrücken: Scholars' Press, 2014. 407 p.
- Hinkel E. (Ed.). Handbook of research in second language teaching and learning. Volume II. Abingdon: Routledge. 2011. 1016 p.
- Kenny D. CAT tools in an academic environment: what are they good for? Target, 1999. 11(1), 65–82. URL: <http://dx.doi.org/10.1075/target.11.1.04ken>
- Olohan M. Translators and translation technology: the dance of agency. Translation studies, 2011. 4(3), 342–357. URL: <http://dx.doi.org/10.1080/14781700.2011.589656>
- Quah C. K. Translation and technology. 2006. Basingstoke: Palgrave Macmillan. 221 p. URL: <https://link.springer.com/content/pdf/bfm%3A978-0-230-28710-5%2F1.pdf>
- Rogers M. Beyond the dictionary: the translator, the L2 learner and the computer. Words, words, words. The translator and the language learner / G. Anderman & M. Rogers (Eds.), 1996. Clevedon: Multilingual Matters. pp. 69–95.

Електронне видання

Інноваційні технології мовної підготовки студентів ЗВО

Матеріали

VII Всеукраїнського науково-практичного вебінару
з міжнародною участю

2021 року